

Szent Nerszesz Snorháli találós kérdéseiből

Kegyelemteljes Szent Nerszesz, egyébént IV. [Gláji] Nerszesz katolikosz (Dzovk, 1102 – Hromgla, 1173) író, költő, himnuszköltő, zenész, énekes, politikus, kiváló diplomata születésekor Hromgla a Kilikiai fejedelemség (halálakor királyság) fővárosa volt. Ökumenikus párbeszédet folytatott Komnenosz Mánuel bizánci császárral és a görög ortodox egyházal. Teológusok és filozófusok ezer kilométeres utat is megtettek, hogy vele vitatkozzanak és mint tanítványai tértek vissza. Kortársai fővárosáról csak *Nerszesz Glajecinek* nevezték. Megvalósította az örmény irodalomban a tökéletes hangsúlyos verselést. Bűnbánati költeménye a nagyheti liturgia része lett. Az Ómagyar Mária-siralomban és Halotti beszédben ugyanazt a középkori képalakító stílust találjuk, mint ebben: „halálut evék” és „a bűnök ízlelése”. Az örmény liturgia végleges rendje is nevéhez fűződik. Edessza fontos szíriai keresztény város elestét nagyszerű eposzban öröktette meg. *Találós kérdésein* valószínűleg évszázadok örmény iskolás gyermekei nevelkedtek.

Megszületik, nagyra nő,
De még aznap elenyész,
Aztán újra föltámad,
S öltözéke megigéz.

(*Nap*)

Éltet, anélkül, hogy élne,
Eljön hozzánk vendégségbe,
Fényt ad nekünk s boldogságot,
Ha elmegy, a mának vége.

(*Nap*)

Bóbiskolni hűvös szoba mélyén
Párnán, nappal úgy szeret!
De vadászik, sólyomnál is jobban,
Ha meglát egy egeret.

(*Macska*)

Földbe kerül, meg is hal,
Aztán új életre kel,
Nő is, szaporodik is,
Ha az égre nézhet fel.

(*Mag*)

Nem hasonlít madárra,
Szárnya nincs, tojása van,
Négy lábú, de nem kutya,

Füvet eszik, nem tehén,
Tokban él, de házatlan.

(*Teknős*)

Tágas, fehér ház, benne
Sok kis madár, fekete,
Olyan nyelven beszélnek,
Mint az ember: én meg te.

(*Könyv*)

Széles mezőn háza nincs,
Szorgalomban nincs párja,
Száll virágról virágra,
Fészke nincs, csak kaptárja.

(*Méh*)

Bölcs mester, a virágok
S bokrok közt az otthona,
Nyelve édes, jóságos,
Nyugtot nem ismer soha.

(*Méh*)

Nincs királyuk, seregük
Nem igényel kaszányát,
Rátörnek a vetésre,
Sarló nélkül kaszálják.

(*Sáskák*)

Éjszaka ad fényt, nem él
Csupáncsak egy hónapig,
Felére fogy, de kerek
Arccal újjászületik.
(Hold)

Óriási sütőben
Kerek kalácsnak sütik,
Letépdésnek belőle,
S megint kigömbölyödik.
(Hold)

Nézd életünk forrását:
Meghal, földbe temetik,
Sokat szenved, csírája
Mégis fölemelkedik.
Életét kard oltja ki,
Órlik, zúzzák, kövekkel,
Végül láng is égeti,
S bennünk támad újra fel.
(Búzamag)

Fordította: Dr. Szám László
(Folytatása következik)

Kapcsolattartás, Ohánovics család

Kedves Julika néni,
köszönöm szépen az értesítést és a befektetett munkát. Az év legnagyobb sikerélménye az volt, hogy húsvét körül sikerült rendbe hozzam apám hegedűjét (nem tudtam hogy a húrok meg a vonó(k) tönkre voltak menve) és rávegyem hogy játszon egy kicsit rajta. Ehhez persze sok apró lépésre volt szükség (például Temesvárott nincs már egy hegedűmester sem).

A kapcsolattartás, a kutatás még tart. a remélhető sikerekről - ha a Jóisten is úgy akarja majd beszámolunk.

...

...Végre megkaptam egy szeptemberben megrendelt könyvet Lemberg: Das kulturelle Zentrum der Westukraine (Trescher Verlag).

Ez azért érdekes mert a Lembergi temetőben van *Lucas Ohanovich* sírja aki ügyvéd volt és mint nem lengyel (örmény) sikerült bekerülnie a Sejm-be. A legérdekesebb az, hogy a fia egy görög-katolikus templomban lett megkeresztelve. A lengyelek ezt

az ágat már nem tüntették fel. Számomra a tanulság az, hogy nincs kizárva, hogy például Rónaszéken nem a római-katolikus hanem a görög-katolikus anyakönyvi bejegyzések lehetnek célra vezetőek.

Hogy még bonyolultabb legyen a dolog 1700-1770 között egy számomra felismerhetetlen nyelven írták az anyakönyvi bejegyzéseket (görög és bolgár kollegám konzultálása után valószínűleg ruthén, ami hasonlít a mai ukrán ABC-re de nem egészen az).

Üdvözlettel, Zoltán

Levelezőpartner: Bálintné Kovács Júlia

